KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 22.10.2024 r.
COM(2024) 485 final

ANNEX 2

**ZAŁĄCZNIK**

***do wniosku dotyczącego***

**DECYZJI RADY**

**w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii we Wspólnym Komitecie ds. Monitorowania i Przeglądu na mocy Umowy o dobrowolnym partnerstwie pomiędzy Unią Europejską a Kooperacyjną Republiką Gujany dotyczącej egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa oraz handlu produktami z drewna wprowadzanymi na terytorium Unii Europejskiej w odniesieniu do ustanowienia regulaminu Wspólnego Komitetu ds. Monitorowania i Przeglądu oraz procedur roboczych dla arbitrażu**

**DECYZJA Nr …..**

**JMRC w sprawie przyjęcia procedur roboczych dla arbitrażu, o których mowa w art. 26 Umowy pomiędzy UE a Gujaną**

JMRC,

uwzględniając Umowę pomiędzy UE a Gujaną, która została podpisana w Montrealu, w Kanadzie, w dniu 15 grudnia 2022 r. i weszła w życie w dniu 1 czerwca 2023 r., w szczególności jej art. 26,

a także mając na uwadze, co następuje:

Zgodnie z Umową JMRC przyjmuje procedury robocze dla arbitrażu,

JMRC STANOWI, CO NASTĘPUJE:

1. Niniejszym przyjmuje się, zgodnie z załącznikiem do niniejszej decyzji, procedury robocze dla arbitrażu w przypadku rozstrzygania sporów w ramach Umowy.
2. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem ... r..

Sporządzono w …

# ZAŁĄCZNIK

# PROCEDURY ROBOCZE DLA ARBITRAŻU

## Sekcja I. Przepisy wstępne

### *Artykuł 1*

### Zakres zastosowania

1. Niniejsze procedury robocze dla arbitrażu uzupełniają i precyzują Umowę o dobrowolnym partnerstwie, zwaną dalej „Umową", między Unią Europejską, zwaną dalej „Unią", a Kooperacyjną Republiką Gujany, zwaną dalej „Gujaną", w szczególności jej art. 26 dotyczący arbitrażu.

2. Niniejsze procedury robocze dla arbitrażu mają umożliwić Stronom rozstrzyganie sporów, jakie mogą między nimi powstać w związku z wykładnią i stosowaniem Umowy, za pomocą mechanizmu arbitrażowego.

### *Artykuł 2*

### Definicje

Do celów niniejszych procedur roboczych dla arbitrażu zastosowanie mają następujące definicje:

- „zespół arbitrażowy" oznacza organ ustanowiony zgodnie z art. 26.1 Umowy;
- „arbiter" oznacza członka organu arbitrażowego;
- „Strona skarżąca" oznacza Stronę wnoszącą o powołanie zespołu arbitrażowego zgodnie z art. 26.1 umowy;
- „Strona pozwana" oznacza drugą Stronę;
- „przedstawiciel Strony" oznacza pracownika lub inną osobę wyznaczoną przez Stronę, który to pracownik lub inna osoba reprezentuje Stronę w sporze rozstrzyganym na podstawie Umowy;
- „dzień" oznacza dzień kalendarzowy, o ile nie określono inaczej;
- „strona trzecia" oznacza stronę, która nie jest stroną sporu, ale uczestniczy w postępowaniu arbitrażowym;
- „Biuro Międzynarodowe" oznacza Biuro Międzynarodowe Stałego Trybunału Arbitrażowego;

- „regulamin Stałego Trybunału Arbitrażowego” oznacza regulamin Stałego Trybunału Arbitrażowego z 2012 r., obowiązujący od dnia 17 grudnia 2012 r., wraz z wszelkimi późniejszymi zmianami;

- „organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego” oznacza organ Stałego Trybunału Arbitrażowego określony w regulaminie Stałego Trybunału Arbitrażowego jako organ odpowiedzialny za powoływanie arbitrów zgodnie z tym regulaminem.

***Artykuł 3***

**Prawo właściwe**

1. Zespół arbitrażowy stosuje Umowę według jej wykładni zgodnej z Konwencją wiedeńską o prawie traktatów oraz z innymi traktatami, regułami i zasadami prawa międzynarodowego istotnymi dla sporu i mającymi zastosowanie między Stronami.

2. Niezależnie od postanowień ust. 1 w razie przekazania do arbitrażu sporu, w którym występuje kwestia dotycząca wykładni i stosowania danego postanowienia Umowy przez odniesienie do przepisu prawa krajowego jednej ze Stron, zespół arbitrażowy może w stosownych przypadkach uwzględnić prawo krajowe Strony jako element stanu faktycznego. Zespół arbitrażowy kieruje się przy tym aktualną interpretacją prawa wewnętrznego dokonaną przez sądy lub organy tej Strony. Interpretacja prawa wewnętrznego przez zespół arbitrażowy nie jest wiążąca dla sądów ani organów tej Strony.

***Artykuł 4***

**Powiadomienia**

1. Wszelkie wnioski, zawiadomienia, oświadczenia pisemne i inne dokumenty zespołu arbitrażowego przesyła się równocześnie obu Stronom oraz w stosownych przypadkach do Biura Międzynarodowego.

   Wszelkie wnioski, zawiadomienia, oświadczenia pisemne i inne dokumenty Strony skierowane do zespołu arbitrażowego przesyła się równocześnie do wiadomości drugiej Strony oraz w stosownych przypadkach do wiadomości Biura Międzynarodowego.

   Wszelkie wnioski, zawiadomienia, oświadczenia pisemne i inne dokumenty Strony skierowane do drugiej Strony przesyła się równocześnie do wiadomości zespołu arbitrażowego oraz w stosownych przypadkach do wiadomości Biura Międzynarodowego.

2. Wszelkich powiadomień, o których mowa w ust. 1, dokonuje się pocztą elektroniczną lub, w stosownych przypadkach, za pomocą dowolnych innych środków łączności, które zapewniają rejestrację wysłania. Powiadomienie uznaje się za doręczone w dniu jego wysłania, chyba że zostanie udowodnione, że było inaczej.

3. Zgodnie z art. 22 Umowy wszelkie powiadomienia kieruje się do Ministra Finansów Gujany oraz do Szefa Delegatury Unii w Gujanie.
4. Niewielkie omyłki pisarskie występujące we wniosku, zawiadomieniu, oświadczeniu pisemnym lub innym dokumencie związanym z postępowaniem zespołu arbitrażowego można poprawić, dostarczając nowy dokument, w którym wyraźnie zaznaczono zmiany.
5. Jeżeli ostatni dzień dokonania przesyłki przypada na dzień ustawowo wolny od pracy w Gujanie lub w Unii, dokument może być przesłany następnego dnia roboczego.

### *Artykuł 5*

### Przedstawiciele

Strony mogą być reprezentowane lub wspomagane przez wybrane przez siebie osoby, zgodnie z ich wewnętrznymi zasadami i procedurami. Imiona i nazwiska oraz adresy takich osób należy przekazać drugiej Stronie na piśmie wraz z informacją, czy powołanie ma na celu wspomaganie czy reprezentację.

## Sekcja II. Powołanie zespołu arbitrażowego

### *Artykuł 6*

### Powołanie arbitrów

1. Z zastrzeżeniem ust. 5 każda ze Stron powołuje jednego arbitra. Dwaj powołani w ten sposób arbitrzy wybierają trzeciego arbitra, który będzie pełnił funkcję arbitra przewodniczącego zespołowi arbitrażowemu.
2. Jeśli druga Strona nie poinformuje Strony o wybranym przez siebie arbitrze w ciągu 30 dni od otrzymania powiadomienia o powołaniu arbitra przez pierwszą Stronę, pierwsza Strona może zwrócić się o powołanie drugiego arbitra do Biura Międzynarodowego. Organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego powołuje jak najszybciej drugiego arbitra.
3. Jeżeli w ciągu 30 dni od powołania drugiego arbitra dwaj arbitrzy nie uzgodnią wyboru trzeciego arbitra, Strony mogą zwrócić się do Biura Międzynarodowego, z zastrzeżeniem ust. 5, o powołanie trzeciego arbitra zgodnie z obowiązującym regulaminem Stałego Trybunału Arbitrażowego. Organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego powołuje jak najszybciej trzeciego arbitra. Przy powoływaniu organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego stosuje następującą procedurę dotyczącą listy arbitrów:
    a) organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego przekazuje każdej ze Stron identyczną listę zawierającą co najmniej trzy nazwiska;
    b) w ciągu 15 dni od otrzymania listy każda ze Stron może przesłać do Biura Międzynarodowego, bez konieczności przekazywania kopii drugiej Stronie,

zaktualizowaną listę, z której usunięto nazwiska lub nazwisko objęte sprzeciwem, a pozostałe nazwiska są ponumerowane zgodnie z preferowaną kolejnością;

c) po upływie okresu, o którym mowa powyżej, organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego powołuje trzeciego arbitra spośród nazwisk zatwierdzonych na odesłanych mu listach, zgodnie z preferowaną kolejnością wskazaną przez Strony;

d) jeżeli z jakiegokolwiek powodu nie można powołać arbitra zgodnie z tą procedurą, organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego może skorzystać z przysługującej mu swobody uznania przy powoływaniu trzeciego arbitra.

4. Przy powoływaniu arbitrów Strony i organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego mają swobodę wyboru spośród osób będących członkami Stałego Trybunału Arbitrażowego.

5. Przy powoływaniu arbitrów Strony i organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego nie mogą wybierać osób będących członkami, urzędnikami lub innymi pracownikami instytucji Unii, rządu państwa członkowskiego Unii lub rządu Gujany.

### *Artykuł 7*

### Niepowołanie zespołu arbitrażowego

W przypadku niepowołania zespołu arbitrażowego zgodnie z art. 6 organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego na wniosek dowolnej ze Stron powołuje zespół arbitrażowy, przy czym może odwołać wszelkie dokonane już powołania i powołać każdego z arbitrów oraz wyznaczyć jednego z nich na arbitra przewodniczącego. Organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego może, jeżeli uzna to za stosowne, ponownie powołać wcześniej powołane osoby.

### *Artykuł 8*

### Niezależność i immunitet arbitrów

1. Arbitrzy są niezależni i bezstronni, pełnią tę funkcję we własnym imieniu i nie podlegają instrukcjom żadnej organizacji ani rządu.

2. Osoba, do której zwrócono się w związku z jej ewentualnym powołaniem na arbitra, ujawnia Stronom i organowi powołującemu Stałego Trybunału Arbitrażowego wszelkie okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności lub niezależności. Arbiter od chwili jego powołania i w trakcie całego postępowania arbitrażowego niezwłocznie ujawnia Stronom, Biuru Międzynarodowemu i pozostałym arbitrom wszelkie okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności.

3. W odniesieniu do działań lub zaniechań związanych z arbitrażem arbitrzy korzystają z immunitetu jurysdykcyjnego w Unii i w Gujanie.

*Artykuł 9*

**Kontakty *ex parte***

1. Zespół arbitrażowy nie spotyka się ani nie kontaktuje się ze Stroną pod nieobecność drugiej Strony.
2. Żaden z arbitrów nie omawia jakichkolwiek aspektów przedmiotu postępowania z jedną lub obiema Stronami pod nieobecność pozostałych arbitrów.

*Artykuł 10*

**Zastąpienie arbitra**

1. W przypadku śmierci lub rezygnacji arbitra w trakcie postępowania arbitrażowego powołuje się lub wybiera zastępcę arbitra zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 6, która ma zastosowanie do powołania lub wyboru zastępowanego arbitra.
2. W przypadku gdy arbiter nie podejmuje działań lub jest formalnie lub faktycznie niezdolny do pełnienia swoich funkcji, zastosowanie ma procedura regulująca wnoszenie sprzeciwu wobec powołania i zastąpienie arbitra, określona w art. 11.
3. Jeżeli arbiter zostaje zastąpiony, postępowanie wznawia się na etapie, na którym zastąpiony arbiter zaprzestał pełnienia swoich funkcji, chyba że zespół arbitrażowy postanowi inaczej.

*Artykuł 11*

**Wnoszenie sprzeciwu wobec powołania arbitrów**

1. Każda ze Stron może wnieść sprzeciw wobec powołania arbitra, jeżeli zaistnieją okoliczności, które budzą uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności.
2. Strona może wnieść sprzeciw wobec powołania wyznaczonego przez siebie arbitra wyłącznie z przyczyn, o których dowiedziała się po jego powołaniu.
3. Strona, która zamierza sprzeciwić się powołaniu arbitra, przesyła zawiadomienie o sprzeciwie w ciągu 30 dni od otrzymania przez nią powiadomienia o powołaniu arbitra lub w ciągu 30 dni od dnia, w którym Strona ta dowiedziała się o okolicznościach mogących budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności lub niezależności arbitra.
4. Zawiadomienie o sprzeciwie przekazuje się drugiej Stronie, arbitrowi, którego dotyczy sprzeciw, pozostałym członkom zespołu arbitrażowego i Biuru Międzynarodowemu. Zawiadomienie o sprzeciwie musi zawierać uzasadnienie sprzeciwu.
5. Jeżeli jedna ze Stron wniosła sprzeciw wobec arbitra, wszystkie Strony mogą zgodzić się z takim sprzeciwem. Arbiter może również, po wniesieniu sprzeciwu wobec jego powołania,

wycofać się z pełnionej funkcji. W żadnym z tych przypadków nie oznacza to uznania zasadności podstaw sprzeciwu.

6. Jeżeli w ciągu 15 dni od daty zawiadomienia o sprzeciwie druga Strona nie zgodzi się ze sprzeciwem lub jeżeli arbiter, którego dotyczy sprzeciw, nie wycofa się, Strona wnosząca sprzeciw może postanowić o podjęciu dalszych działań w związku ze sprzeciwem. W takim przypadku w terminie 30 dni od daty powiadomienia o sprzeciwie Strona ta zwraca się o wydanie decyzji w sprawie sprzeciwu do organu powołującego Stałego Trybunału Arbitrażowego.

7. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie sprzeciwu organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego może podać uzasadnienie tej decyzji, chyba że Strony uzgodnią, że uzasadnienie nie zostanie podane. Jeżeli organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego przychyli się do sprzeciwu, powołuje się lub wybiera zastępcę arbitra zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 6, która ma zastosowanie do powołania lub wyboru zastępowanego arbitra.

## Sekcja III. Postępowanie arbitrażowe

### *Artykuł 12*

### Postanowienia ogólne

1. Zespół arbitrażowy prowadzi postępowanie arbitrażowe w sposób, jaki uzna za stosowny, pod warunkiem że Strony są traktowane na równi i że na odpowiednim etapie postępowania każda ze Stron ma odpowiednią możliwość przedstawienia swojej sprawy. Zespół arbitrażowy, korzystając ze swojej swobody uznania, prowadzi postępowanie w taki sposób, aby uniknąć niepotrzebnych opóźnień i kosztów oraz zapewnić sprawiedliwą i skuteczną procedurę rozstrzygnięcia sporu.

2. Decyzja zespołu arbitrażowego jest ostateczna i wiążąca dla Unii i dla Gujany.

3. Unia i Gujana ogłaszają decyzję zespołu arbitrażowego w całości z zastrzeżeniem ochrony informacji poufnych.

### *Artykuł 13*

### Miejsce arbitrażu

4. Miejscem arbitrażu jest Haga, o ile Strony nie uzgodniły inaczej.

5. Zespół arbitrażowy może zebrać się w dowolnym miejscu, które uzna za stosowne do celów kontroli towarów, innego mienia lub dokumentów. Strony zostają powiadomione z odpowiednim wyprzedzeniem, tak aby mogły być obecne podczas takiej kontroli.

### *Artykuł 14*

### Poufność

1. Każda ze Stron i zespół arbitrażowy traktują jako poufne wszelkie informacje przekazane przez drugą Stronę zespołowi arbitrażowemu i określone przez nią jako poufne. Przedstawiając zespołowi arbitrażowemu oświadczenie pisemne zawierające informacje określone jako poufne Strona przedstawia również, w terminie 15 dni, oświadczenie pisemne niezawierające informacji poufnych, które może zostać podane do wiadomości publicznej.
2. Żadne z postanowień niniejszych procedur roboczych nie wyklucza możliwości publicznego ujawnienia przez Stronę jej własnego stanowiska. Dopóki postępowanie nie zostanie zakończone, Strona nie ujawnia żadnych informacji wskazanych przez drugą Stronę jako poufne.
3. Zespół arbitrażowy zbiera się przy drzwiach zamkniętych, jeżeli oświadczenia lub argumenty Strony zawierają informacje poufne. Strony zapewniają poufność rozpraw zespołu arbitrażowego, jeżeli odbywają się one przy drzwiach zamkniętych.

### *Artykuł 15*

### *Działanie organu arbitrażowego*

1. Arbiter przewodniczący przewodniczy wszystkim posiedzeniom zespołu arbitrażowego. Zespół arbitrażowy może przekazać arbitrowi przewodniczącemu prawo podejmowania decyzji administracyjnych i proceduralnych.
2. Zespół arbitrażowy może wykonywać swoje działania za pomocą dowolnych środków, w tym telefonu, poczty elektronicznej, faksu lub łączy komputerowych.
3. W obradach zespołu arbitrażowego mogą brać udział wyłącznie arbitrzy, lecz zespół arbitrażowy może zezwolić na obecność asystentów arbitrów podczas obrad.
4. Za sporządzenie wszelkich decyzji lub sprawozdań odpowiada wyłącznie zespół arbitrażowy; ich sporządzenie nie może być delegowane.
5. W przypadku gdy zespół arbitrażowy uzna, że w ramach postępowania konieczna jest zmiana któregokolwiek z terminów postępowania w celu dokonania innych zmian proceduralnych lub administracyjnych, informuje Strony, na piśmie i po konsultacji z nimi, o powodach takich zmian lub dostosowań, wskazując nowy termin lub konieczną zmianę.

### *Artykuł 16*

**Ramy czasowe arbitrażu**

1. Jak najszybciej po jego powołaniu i po wezwaniu Stron do wyrażenia opinii zespół arbitrażowy ustala wstępny harmonogram arbitrażu. Zespół arbitrażowy może w każdej chwili, po wezwaniu Stron do wyrażenia opinii, przedłużyć lub skrócić ten termin.

2. W terminie 10 dni od daty powołania zespołu arbitrażowego każda Strona może przedłożyć wniosek zawierający uzasadnienie, wskazując, że sprawa jest pilna. W takim przypadku zespół arbitrażowy podejmuje decyzję w sprawie tego wniosku w terminie 15 dni od daty jego otrzymania.

***Artykuł 17***

**Spotkanie organizacyjne**

1. Strony spotykają się z zespołem arbitrażowym w ciągu 30 dni od jego powołania w celu ustalenia kwestii, które Strony lub zespół arbitrażowy uznają za stosowne, w tym: a) wynagrodzenia i zwrotów wydatków wypłacanych arbitrom; b) zakresu zadań zespołu arbitrażowego oraz c) harmonogramu postępowania arbitrażowego.

2. Jeżeli Strony nie uzgodniły inaczej, zakres uprawnień zespołu arbitrażowego obejmuje: a) zbadanie, w świetle odpowiednich postanowień Umowy przywołanych przez Strony, sprawy zgłoszonej we wniosku o powołanie zespołu arbitrażowego; b) dokonanie ustaleń dotyczących zgodności danego środka z postanowieniami Umowy oraz c) wydanie decyzji.

***Artykuł 18***

**Oświadczenia pisemne**

Strona skarżąca składa swoje oświadczenie pisemne nie później niż 10 dni od dnia powołania zespołu arbitrażowego. Strona pozwana składa oświadczenie pisemne nie później niż 20 dni od dnia złożenia oświadczenia pisemnego Strony skarżącej.

***Artykuł 19***

**Posiedzenia**

1. Na podstawie harmonogramu ustalonego na spotkaniu organizacyjnym oraz po konsultacji ze Stronami i pozostałymi arbitrami arbiter przewodniczący powiadamia Strony o dacie, godzinie i miejscu rozprawy. Z zastrzeżeniem ust. 6 informacje te są podawane do wiadomości publicznej przez Stronę, na której terytorium odbywa się posiedzenie.

2. Zespół arbitrażowy może zdecydować o przeprowadzeniu dodatkowych rozpraw, jeżeli Strony wyrażą na to zgodę.

3. Wszyscy arbitrzy muszą być obecni przez cały czas trwania rozprawy.

4. W rozprawie mogą brać udział następujące osoby, niezależnie od tego, czy ma ono charakter otwarty, czy nie (uczestnictwo jest uzależnione od uprzedniego porozumienia Stron):

    a) przedstawiciele Strony;

    b) doradcy, asystenci i personel administracyjny arbitrów;

    c) biegli, zgodnie z decyzją zespołu arbitrażowego.

    d) świadkowie;

    e) osoby trzecie.

5. Każda ze Stron, nie później niż siedem (7) dni przed datą rozprawy, dostarcza zespołowi arbitrażowemu i drugiej Stronie wykaz osób, które na rozprawie przedstawią argumenty ustne lub oświadczenia w imieniu danej Strony, oraz wykaz innych przedstawicieli lub doradców, którzy będą obecni na rozprawie.

6. Rozprawy zespołu arbitrażowego są otwarte dla publiczności, chyba że zespół arbitrażowy z własnej inicjatywy lub na wniosek Stron postanowi inaczej.

7. Zespół arbitrażowy po konsultacji ze Stronami podejmuje decyzję o odpowiednich ustaleniach logistycznych i procedurach, aby zagwarantować sprawne przeprowadzenie rozpraw otwartych dla publiczności. Procedury te mogą obejmować wykorzystanie transmisji internetowej na żywo lub telewizji przemysłowej.

8. Zespół arbitrażowy prowadzi rozprawę w następujący sposób, zapewniając przyznanie równej ilości czasu Stronie skarżącej i Stronie pozwanej na przedstawienie zarówno argumentów, jak i kontrargumentów:

    <u>Twierdzenia</u>

    a) argument Strony skarżącej;

    b) argument Strony pozwanej.

    <u>Kontrargumenty</u>

    a) odpowiedź Strony skarżącej;

    b) replika Strony pozwanej.

9. Zespół arbitrażowy może kierować pytania do każdej ze Stron lub do każdego ze świadków w każdym momencie rozprawy.

10. Zespół arbitrażowy zapewnia przygotowanie protokołu rozprawy i jego przekazanie Stronom w terminie siedmiu dni od daty rozprawy. Strony mogą zgłaszać uwagi dotyczące protokołu, a zespół arbitrażowy może te uwagi uwzględnić.

11. W terminie 10 dni od daty rozprawy każda ze Stron może przedstawić dodatkowe oświadczenie pisemne dotyczące jakichkolwiek kwestii, które pojawiły się w trakcie rozprawy.

### *Artykuł 20*

### Niestawiennictwo

1. Jeżeli jedna ze Stron, należycie powiadomiona zgodnie z niniejszymi procedurami, nie stawi się na posiedzenie bez wskazania wystarczającej przyczyny, zespół arbitrażowy może kontynuować postępowanie arbitrażowe.

2. Jeżeli jedna ze Stron, należycie zobowiązana do przedstawienia dowodów w postaci dokumentów, nie uczyni tego w wyznaczonym terminie bez wskazania wystarczającej przyczyny, zespół arbitrażowy może wydać decyzję na podstawie dowodów, jakimi dysponuje.

### *Artykuł 21*

### Pytania pisemne

1. Zespół arbitrażowy może w każdym momencie postępowania zwracać się z pytaniami w formie pisemnej do jednej lub obu Stron. Wszelkie pytania skierowane do jednej ze Stron przekazuje się drugiej Stronie do wiadomości.

2. Każda Strona dostarcza również drugiej Stronie kopię swoich pisemnych odpowiedzi na pytania zespołu arbitrażowego. Druga Strona ma możliwość przedstawienia pisemnych uwag w odniesieniu do odpowiedzi Strony w terminie siedmiu dni od dostarczenia tej kopii.

### *Artykuł 22*

### Osoby trzecie

1. O ile Strony nie postanowią inaczej, zespół arbitrażowy może otrzymać dobrowolne oświadczenia pisemne od osoby fizycznej lub prawnej mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Strony, niezależnej od rządów Stron, pod warunkiem że:
    a) zespół arbitrażowy otrzyma je w terminie 10 dni od daty swojego powołania;
    b) dotyczą one bezpośrednio kwestii faktycznej lub prawnej rozpatrywanej przez zespół arbitrażowy;
    c) zawierają informacje dotyczące osoby składającej oświadczenie, w tym w przypadku osoby fizycznej – jej obywatelstwo, a w przypadku osoby prawnej – jej siedzibę, charakter działalności, status prawny, ogólne cele i jej źródła finansowania oraz

d) określają one, jaki interes ma dana osoba w danym postępowaniu prowadzonym przez zespół arbitrażowy.

2. Oświadczenia takie doręcza się Stronom, które mogą przedstawić swoje uwagi. Strony mogą przedstawić zespołowi arbitrażowemu swoje uwagi w terminie 15 dni od dnia przekazania oświadczenia.

3. Zespół arbitrażowy wymienia w swojej decyzji wszystkie oświadczenia, które otrzymał zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu. Zespół arbitrażowy nie jest zobowiązany do odnoszenia się w swoim sprawozdaniu do argumentów przedstawionych w takich oświadczeniach.

4. Jeżeli zespół arbitrażowy zdecyduje odnieść się w swoim sprawozdaniu do argumentów przedstawionych w takich oświadczeniach, uwzględni również wszelkie uwagi przekazane przez Strony zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

***Artykuł 23***

**Eksperci**

1. Zespół arbitrażowy może powołać jednego lub większą liczbę ekspertów do składania pisemnych sprawozdań dotyczących określonych kwestii ustalonych przez zespół. Strony otrzymują kopię zakresu zadań eksperta wyznaczonego przez zespół.

2. Po otrzymaniu od eksperta sprawozdania zespół arbitrażowy przesyła jego kopię Stronom, które mają możliwość wyrażenia na piśmie opinii na temat sprawozdania. Strona ma prawo zbadać każdy dokument, na którym opiera się sprawozdanie eksperta.

3. Na wniosek jednej ze Stron po przedstawieniu sprawozdania eksperta można przesłuchać rozprawie, na której Strony mogą zadawać ekspertowi pytania. Podczas tej rozprawy każda ze Stron może przedstawić świadka będącego ekspertem w celu złożenia przez niego zeznań w przedmiotowych kwestiach.

# Sekcja IV. Decyzje zespołu arbitrażowego

***Artykuł 24***

**Decyzje**

Zespół arbitrażowy dokłada wszelkich starań, by podejmować decyzje w drodze konsensu. W przypadku gdy nie jest możliwe podjęcie decyzji w drodze konsensu, dana kwestia jest rozstrzygana większością głosów.

***Artykuł 25***

**Forma decyzji**

1. Decyzję sporządza się na piśmie; zawiera ono okoliczności faktyczne sprawy, wskazuje mające zastosowanie postanowienia przedmiotowej Umowy oraz podaje uzasadnienie dokonanych ustaleń i wniosków.

2. Decyzja jest podpisywana przez arbitrów i zawiera datę jej wydania oraz miejsce arbitrażu. W przypadku gdy którykolwiek z arbitrów nie złoży podpisu, w decyzji podaje się przyczynę braku podpisu lub podpisów.

**Artykuł 26**

**Wykładnia decyzji**

1. W ciągu 30 dni od otrzymania decyzji każda ze Stron, za powiadomieniem drugiej Strony oraz organu powołującego Stałego Trybunału Arbitrażowego, może zwrócić się do zespołu arbitrażowego z wnioskiem o wydanie wykładni decyzji.

2. Wykładnię przekazuje się na piśmie w terminie 30 dni od otrzymania wniosku. Wykładnia stanowi część decyzji, a przepisy art. 15 i 25 stosuje się odpowiednio.

***Artykuł 27***

**Korekta decyzji**

1. W ciągu 30 dni od otrzymania decyzji każda ze Stron, za powiadomieniem drugiej Strony, oraz organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego mogą zwrócić się do zespołu arbitrażowego o skorygowanie wszelkich błędów rachunkowych, pisarskich i drukarskich lub wszelkich innych podobnych błędów w decyzji. Zespół arbitrażowy może jednak dokonać takich poprawek z własnej inicjatywy w ciągu 30 dni od przekazania decyzji.

2. Wszelkie poprawki mają formę pisemną i stanowią część decyzji, a przepisy art. 15 i 25 stosuje się odpowiednio.

***Artykuł 28***

**Decyzja uzupełniająca**

1. W ciągu 30 dni od otrzymania decyzji każda ze Stron, za powiadomieniem drugiej Strony, oraz organ powołujący Stałego Trybunału Arbitrażowego mogą zwrócić się do zespołu arbitrażowego z wnioskiem o wydanie dodatkowej decyzji w sprawie roszczeń przedstawionych w postępowaniu arbitrażowym, ale pominiętych w wydanej decyzji.

2. Jeżeli zespół arbitrażowy uzna wniosek o wydanie dodatkowej decyzji za uzasadniony i stwierdzi, że pominięcie można naprawić bez dalszych rozpraw lub przedstawiania dalszych dowodów, wydaje dodatkową decyzję w ciągu 30 dni od otrzymania wniosku.

3. W przypadku wydania dodatkowej decyzji przepisy art. 15 i 25 stosuje się odpowiednio.

*Artykuł 29*

**Wykonanie decyzji zespołu arbitrażowego**

1. Strony podejmują wszelkie środki niezbędne do wykonania w dobrej wierze decyzji zespołu arbitrażowego. W ciągu 10 dni od przekazania decyzji zespołu arbitrażowego Strony uzgadniają rozsądny termin wykonania decyzji tego zespołu. Jeżeli Strony nie mogą się porozumieć co do rozsądnego terminu, w którym należy wykonać decyzję zespołu arbitrażowego, każda ze Stron składa pisemny wniosek do zespołu arbitrażowego o ustalenie długości rozsądnego terminu, a o złożeniu takiego wniosku powiadamia jednocześnie drugą Stronę zgodnie z art. 7. UE i Gujana mogą za obopólną zgodą przedłużyć rozsądny termin wykonania.

2. Jeżeli Strony nie mogą się porozumieć co do zgodności danego środka z decyzją zespołu arbitrażowego, Strona może złożyć pisemny wniosek do zespołu arbitrażowego o wydanie decyzji w tej sprawie. Zespół arbitrażowy przekazuje swoją decyzję w ciągu 90 dni lub w sprawach pilnych w ciągu 45 dni od daty złożenia wniosku.

   Jeżeli zespół arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy z arbitrów nie mogą zebrać się ponownie, aby rozpatrzyć wniosek, powołuje się nowy zespół arbitrażowy zgodnie z art. 6. Powiadomienie o wydaniu decyzji następuje w terminie 60 dni od daty powołania nowego zespołu arbitrażowego.

3. Jeżeli zespół arbitrażowy uzna, że Strona nie wykonała jego decyzji, wyznacza nowy termin wykonania decyzji.

   Jeżeli Strona nadal nie stosuje się do decyzji organu arbitrażowego, druga Strona jest uprawniona, po powiadomieniu Strony pozwanej, do zawieszenia Umowy zgodnie z art. 28 Umowy. Każde zawieszenie jest proporcjonalne do danego naruszenia obowiązku, z uwzględnieniem wagi naruszenia i odnośnych praw oraz faktu, że Strona pozwana w dalszym ciągu nie stosuje się do decyzji zespołu arbitrażowego.

   Każde zawieszenie ma charakter tymczasowy i stosuje się je wyłącznie do czasu zastosowania się przez Stronę do decyzji zespołu arbitrażowego lub do czasu uzgodnienia przez Strony innego sposobu rozstrzygnięcia sporu.

4. Strona powiadamia JMRC i drugą Stronę o wszelkich środkach przyjętych w celu wykonania decyzji zespołu arbitrażowego oraz o swoim wniosku o zakończenie okresu zawieszenia zastosowanego przez drugą Stronę.

5. Jeżeli w ciągu 45 dni od daty przekazania powiadomienia Strony nie osiągną porozumienia co do kwestii, czy środek, którego dotyczy powiadomienie, przywraca stan zgodności Strony z decyzją zespołu arbitrażowego, każda ze Stron może zwrócić się na piśmie do zespołu arbitrażowego w pierwotnym składzie o wydanie decyzji w tej sprawie. Równocześnie o takim wniosku powiadamia się drugą Stronę.

   Jeżeli zespół arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy z arbitrów nie mogą zebrać się ponownie, aby rozpatrzyć wniosek, powołuje się nowy zespół arbitrażowy zgodnie z art. 6. W ciągu 75 dni od daty złożenia wniosku zespół arbitrażowy powiadamia Strony oraz JMRC o swojej decyzji.

6. Jeżeli zespół arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy z jego członków nie mogą zebrać się ponownie, aby rozpatrzyć wniosek zgodnie z ust. 2, powołuje się nowy zespół arbitrażowy zgodnie z art. 6. Powiadomienie o wydaniu decyzji przez nowy zespół arbitrażowy następuje w takim przypadku w terminie 90 dni od daty powołania nowego zespołu arbitrażowego.

### *Artykuł 30*

### Ugoda lub inne podstawy rozwiązania Umowy

1. Jeżeli przed wydaniem decyzji Strony uzgodnią rozstrzygnięcie sporu, zespół arbitrażowy wydaje postanowienie o zamknięciu postępowania arbitrażowego albo, jeżeli obie strony złożą taki wniosek i zespół wyrazi na to zgodę, rozstrzyga spór poprzez wydanie decyzji arbitrażowej na podstawie ugody. Zespół arbitrażowy nie jest zobowiązany do przedstawienia uzasadnienia takiej decyzji.

2. Jeżeli przed wydaniem decyzji kontynuowanie procedury arbitrażowej stanie się niemożliwe lub nie jest celowe z jakiegokolwiek powodu niewymienionego w ust. 1, zespół arbitrażowy informuje Strony o zamiarze wydania postanowienia, chyba że jedna ze Stron wniesie uzasadniony sprzeciw. Strony rozpoczynają następnie konsultacje w celu rozstrzygnięcia sporu.

## Sekcja V. Koszty

### *Artykuł 31*

### Koszty

1. Zespół arbitrażowy ustala koszty arbitrażu w swojej decyzji. Termin „koszty” obejmuje jedynie:

a) honoraria zespołu arbitrażowego, ustalone oddzielnie dla każdego arbitra i określone przez zespół arbitrażowy zgodnie z dziennymi opłatami uzgodnionymi przez Strony w momencie powoływania arbitrów;

b) koszty podróży i inne koszty poniesione przez arbitrów;

c) koszty porad ekspertów i innej pomocy wymaganej przez zespół arbitrażowy;

d) koszty podróży i inne koszty poniesione przez świadków, jeżeli koszty te zostały zatwierdzone przez zespół arbitrażowy.

2. Koszty arbitrażu ponosi co do zasady Strona przegrywająca. Zespół orzekający może jednak rozdzielić wszystkie takie koszty między Strony, jeżeli uzna, że ich podział jest uzasadniony, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy.

3. Zespół arbitrażowy nie może pobierać żadnych dodatkowych opłat za dokonanie wykładni, korekty lub uzupełnienia swojej decyzji.

### *Artykuł 32*

### Kaucja na poczet kosztów

1. Zespół arbitrażowy w momencie jego powołania może zwrócić się do każdej ze Stron o wpłacenie równej kwoty tytułem zaliczki na koszty, o których mowa w art. 31.

2. W trakcie postępowania arbitrażowego zespół arbitrażowy może zwrócić się do Stron o dodatkowe wpłaty kaucji.

3. Jeżeli w ciągu 30 dni od otrzymania wniosku wymagane kwoty kaucji nie zostaną wpłacone w pełnej wysokości, zespół arbitrażowy powiadamia o tym Strony po to, aby jedna z nich dokonała wymaganej płatności. W przypadku niedokonania takiej płatności zespół arbitrażowy może zarządzić zawieszenie lub zamknięcie postępowania arbitrażowego.

4. Po wydaniu decyzji zespół arbitrażowy rozlicza kaucje otrzymane od Stron i zwraca Stronom wszelkie niewykorzystane kwoty.